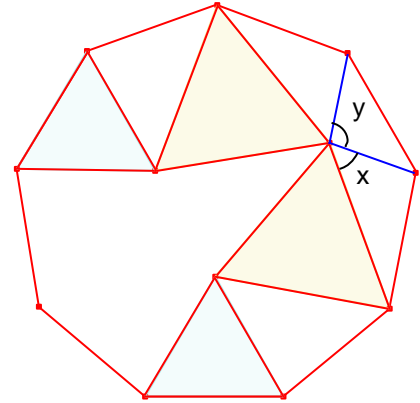
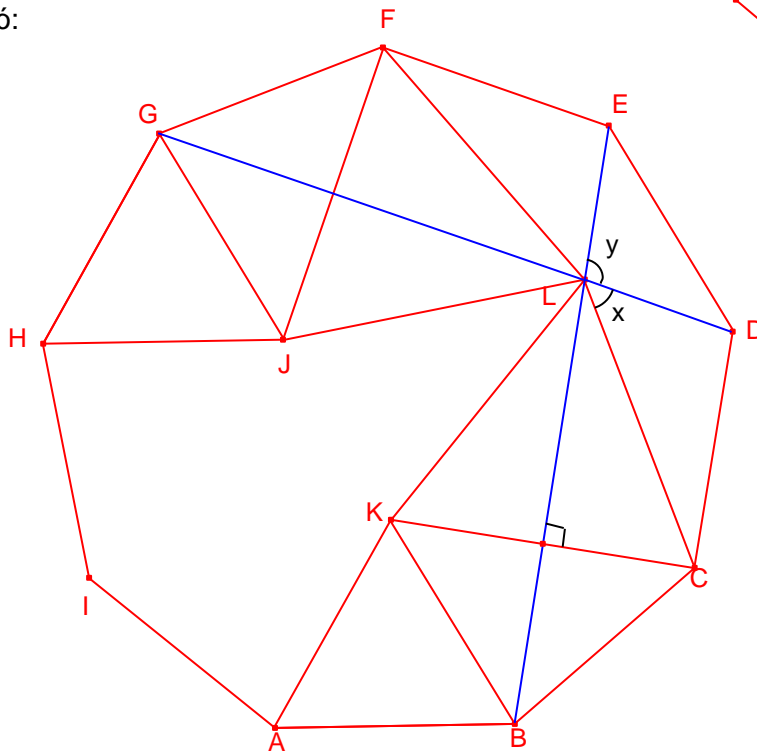

Problemes de Geometria per a l'ESO 313

3121.- En un polígon regular de 9 costats s'han dibuixat quatre triangles equilàters.
 Determineu la mesura dels angles x, y

Solució:

Siga l'enneàgon regular $ABCDEFGHI$.

$$\angle ABC = 140^\circ$$

Siguen els triangles equilàters $\triangle ABK, \triangle KCL$

$$\angle KBC = 140^\circ - 60^\circ = 80^\circ$$

El polígon $BCLK$ és un cometa, les diagonals són perpendiculars.

$$\angle LBC = 40^\circ$$

$$\angle ECB = 40^\circ$$

Aleshores, els punts A, L, E estan alineats.

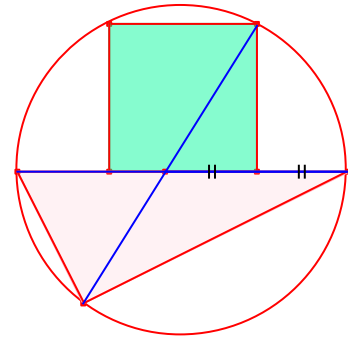
$$\angle LED = 40^\circ, \overline{LD} = \overline{LE}$$

Aleshores:

$$y = \angle ELD = 180^\circ - 2 \cdot 40^\circ = 100^\circ$$

$$x = \angle CLD = 180^\circ - (30^\circ + 100^\circ) = 50^\circ$$

3122.- Sobre un diàmetre d'una circumferència s'ha dibuixat un quadrat i un triangle. Calculeu la proporció entre l'àrea del quadrat i l'àrea del triangle.

Solució:

Siga la circumferència de centre O i diàmetre $\overline{KL} = 2R$

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = c$

Siga P el punt del diàmetre \overline{KL} tal que $\overline{BL} = \overline{BP} = a$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle OBC$:

$$R^2 = c^2 + \frac{1}{4}c^2$$

L'àrea del quadrat $ABCD$ és:

$$S_{ABCD} = c^2 = \frac{4}{5}R^2$$

La recta BC talla la circumferència en el punt C' , $\overline{BC} = \overline{BC'} = c$

Aplicant la potència del punt B respecte de la circumferència:

$$a(2R - a) = c^2$$

$$a^2 - 2Ra + \frac{4}{5}R^2$$

Resolent l'equació:

$$a = \frac{5 - \sqrt{5}}{5}R$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle PBC$:

$$\overline{CP} = \sqrt{a^2 + c^2} = \sqrt{\left(\frac{5 - \sqrt{5}}{5}R\right)^2 + \frac{4}{5}R^2} = \frac{\sqrt{50 - 10\sqrt{5}}}{5}R$$

Aplicant la potència del punt P respecte de la circumferència:

$$\overline{PM} \cdot \overline{PC} = 2a(2R - 2a) = 4(aR - a^2) = 4 \frac{-1 + \sqrt{5}}{5}R^2$$

$$\overline{PM} = \frac{4(-1 + \sqrt{5})}{\sqrt{50 - 10\sqrt{5}}}$$

Siga H la projecció de M sobre el diàmetre \overline{KL} .

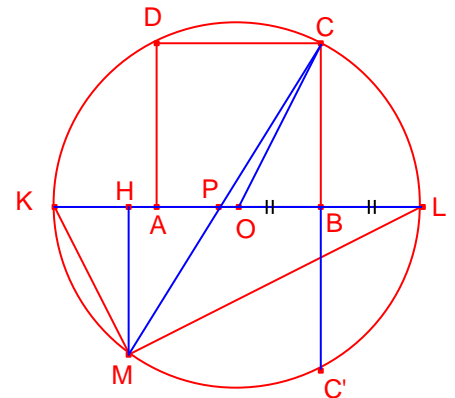
Els triangles rectangles $\triangle PBC$, $\triangle PHM$ són semblants. Aplicant el teorema de Tales:

$$\frac{\overline{MH}}{c} = \frac{\overline{PM}}{\overline{CP}} = \frac{2(-1 + \sqrt{5})}{5 - \sqrt{5}}$$

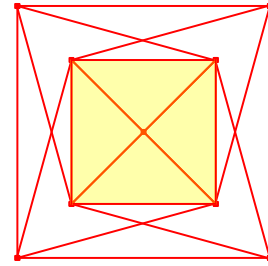
$$\overline{MH} = R \sqrt{\frac{4}{5}} \cdot \frac{2(-1 + \sqrt{5})}{5 - \sqrt{5}} = \frac{4}{5}R$$

L'àrea del triangle $\triangle KLM$ és:

$$S_{KLM} = \frac{1}{2} \cdot 2R \cdot \frac{4}{5}R = \frac{4}{5}R^2 = S_{ABCD}$$

3123.- En un quadrat s'han dibuixat quatre triangles equilàters.
 Calculeu la proporció entre l'àrea ombrejada i l'àrea del quadrat exterior.

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = c$

Siga el triangle equilàter FCH de costat $\overline{CF} = \overline{FH} = x$

$\angle BCG = 15^\circ, \angle CBF = 45^\circ$

Aleshores, $\angle CFB = 120^\circ$

Aplicant el teorema dels sinus al triangle $\triangle BCF$:

$$\frac{x}{\sin 45^\circ} = \frac{c}{\sin 120^\circ}$$

$$x = \frac{\sqrt{6}}{3}c$$

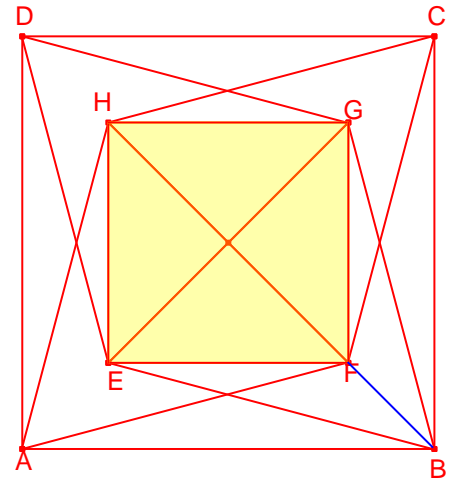
Siga el quadrat $EFGH$ de costat $\overline{EF} = \frac{\sqrt{2}}{2}x$

L'àrea del quadrat $EFGH$ és:

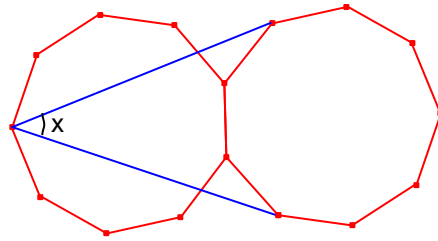
$$S_{EFGH} = \frac{1}{2}x^2 = \frac{12}{23}c^2 = \frac{1}{3}c^2$$

La proporció de les àrees és:

$$\frac{S_{EFGH}}{S_{ABCD}} = \frac{\frac{1}{3}c^2}{c^2} = \frac{1}{3}$$

3124.- Dos polígons regulars de 9 costats tenen un costat comú. Calculeu la mesura de l'angle x

Solució:

Siguen els polígons regulars $ABCDEFGHI$, $EFJKLMN$ de radi R

Siga $\angle PAJ = x$

$\angle FAE = 20^\circ$

$$\overline{FP} = c = 2R \cdot \sin 20^\circ$$

$$\overline{FJ} = 2R \cdot \sin 40^\circ$$

$$\angle AFJ = 100^\circ, \angle AFP = 140^\circ$$

$$\angle FAJ = \frac{x}{2} + 10^\circ, \angle PAF = \frac{x}{2} - 10^\circ$$

Aplicant el teorema dels sinus al triangle $\triangle AFJ$:

$$\frac{2R \cdot \sin 40^\circ}{\sin\left(\frac{x}{2} + 10^\circ\right)} = \frac{\overline{AJ}}{\sin 100^\circ}$$

Aplicant el teorema dels sinus al triangle $\triangle AFP$:

$$\frac{2R \cdot \sin 20^\circ}{\sin\left(\frac{x}{2} - 10^\circ\right)} = \frac{\overline{AP}}{\sin 140^\circ}$$

Dividint ambdues expressions:

$$\frac{\sin 40^\circ \cdot \sin\left(\frac{x}{2} - 10^\circ\right)}{\sin 20^\circ \cdot \sin\left(\frac{x}{2} + 10^\circ\right)} = \frac{\sin 40^\circ}{\sin 80^\circ}$$

$$\sin 80^\circ \cdot \sin\left(\frac{x}{2} - 10^\circ\right) = \sin\left(\frac{x}{2} + 10^\circ\right) \cdot \sin 20^\circ$$

$$\cos\left(90^\circ - \frac{x}{2}\right) - \cos\left(\frac{x}{2} + 70^\circ\right) = \cos\left(\frac{x}{2} - 10^\circ\right) - \cos\left(\frac{x}{2} + 30^\circ\right)$$

$$\cos\left(90^\circ - \frac{x}{2}\right) - \cos\left(\frac{x}{2} - 10^\circ\right) = \cos\left(\frac{x}{2} + 70^\circ\right) - \cos\left(\frac{x}{2} + 30^\circ\right)$$

$$\sin 40^\circ \cdot \sin\left(-\frac{x}{2} + 50^\circ\right) = \sin\left(\frac{x}{2} + 50^\circ\right) \cdot \sin 20^\circ$$

$$2 \cdot \cos 20^\circ \cdot \sin\left(-\frac{x}{2} + 50^\circ\right) = \sin\left(\frac{x}{2} + 50^\circ\right)$$

$$\sin\left(-\frac{x}{2} + 30^\circ\right) + \sin\left(-\frac{x}{2} + 70^\circ\right) = \sin\left(\frac{x}{2} + 50^\circ\right)$$

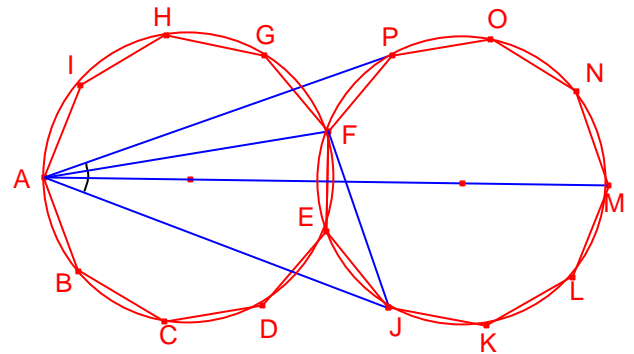
$$\sin\left(-\frac{x}{2} + 30^\circ\right) = \sin\left(\frac{x}{2} + 50^\circ\right) - \sin\left(-\frac{x}{2} + 70^\circ\right)$$

$$\sin\left(-\frac{x}{2} + 30^\circ\right) = 2 \cdot \cos 60^\circ \cdot \sin\left(\frac{x}{2} - 10^\circ\right)$$

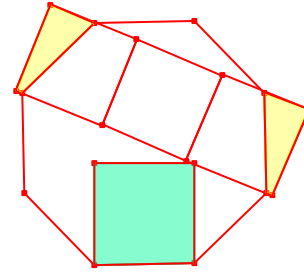
$$\sin\left(-\frac{x}{2} + 30^\circ\right) = \sin\left(\frac{x}{2} - 10^\circ\right)$$

$$-\frac{x}{2} + 30^\circ = \frac{x}{2} - 10^\circ$$

$$x = 40^\circ$$

3125.- Sobre el costat d'un octògon regular s'ha dibuixat un quadrat. Altres tres quadrats iguals pertanyen a dues diagonal. Calculeu la proporció entre les àrees de la zona groga i el quadrat.

Solució:

Siga l'octògon regular $ABCDDEFGH$ de centre O de costat $\overline{AB} = c$ i radi de la circumferència circumscrita $\overline{OE} = R$

$$\frac{c}{\sin \frac{45^\circ}{2}} = 2R$$

Les diagonals $\overline{CN}, \overline{BD}$ són perpendiculars.

Siga P la intersecció de les dues diagonals.

Siga $\overline{KL} = \overline{DP} = d$ costat dels tres quadrats iguals.

$$\overline{DF} = \overline{BD} = 2d$$

$$\frac{2d}{\sin 135^\circ} = 2R$$

$$d = \frac{\sqrt{2}}{2} R$$

$$\overline{KL} = 3d = \frac{3\sqrt{2}}{2} R$$

L'àrea del rectangle $KLMN$ és:

$$S_{KDMN} = 3d^2 = 3 \cdot \frac{1}{2} R^2 = \frac{3}{2} R^2$$

L'àrea del trapezi $KDFN$ és:

$$S_{KDFN} = \frac{1}{2} (2R + R\sqrt{2})d = \frac{1 + \sqrt{2}}{3} R^2$$

L'àrea groga és igual a l'àrea del rectangle $KLMN$ menys l'àrea del trapezi $KDFN$:

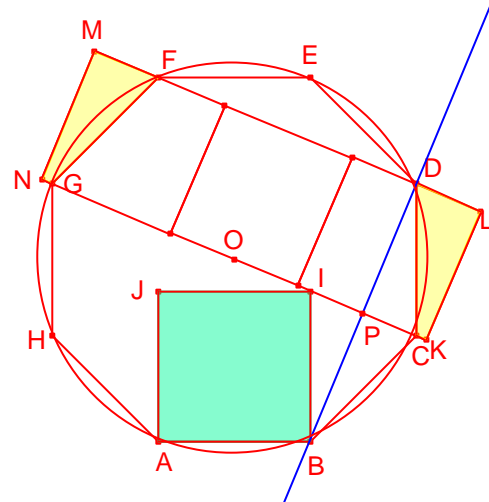
$$S_{groga} = \left(\frac{3}{2} - \frac{1 + \sqrt{2}}{3} \right) R^2 = \frac{2 - \sqrt{2}}{2} R^2$$

L'àrea del quadrat $ABIJ$ és:

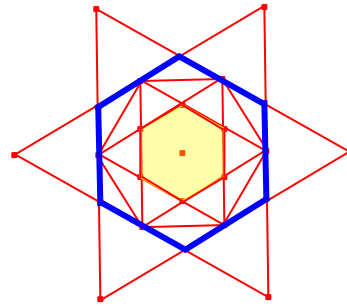
$$S_{ABIJ} = c^2 = 4R^2 \cdot \sin^2 \frac{45^\circ}{2} = 4R^2 \cdot \frac{2 - \sqrt{2}}{4} = (2 - \sqrt{2})R^2$$

La proporció de les àrees és:

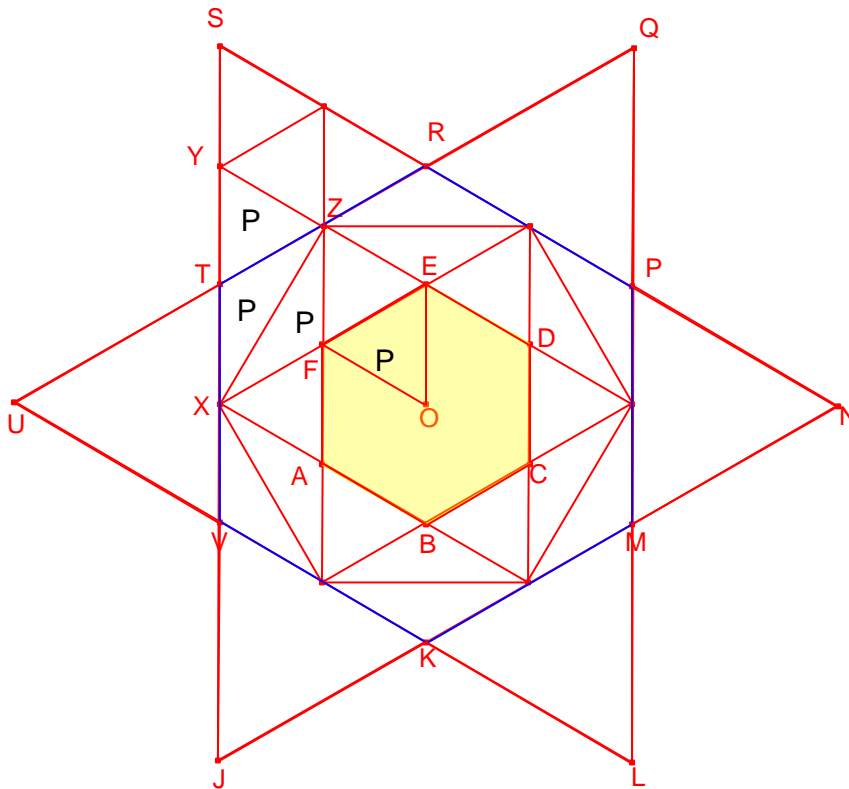
$$\frac{S_{KDFN}}{S_{ABIJ}} = \frac{\frac{1 + \sqrt{2}}{3} R^2}{(2 - \sqrt{2})R^2} = \frac{1}{2}$$

3126.- Sobre els costats de l'hexàgon regular blau s'han dibuixat 6 triangles equilàters. Determineu la proporció entre l'àrea de l'hexàgon groc i l'àrea total de la figura.

Solució:

Siga l'hexàgon regular $ABCDEF$ de centre O .

Siga el triangle equilàter AEF d'àrea $S_{AEF} = P$

$$S_{XFZ} = S_{XTZ} = S_{TZY} = P$$

L'àrea de l'hexàgon $ABCDEF$ és:

$$S_{ABCDEF} = 6P$$

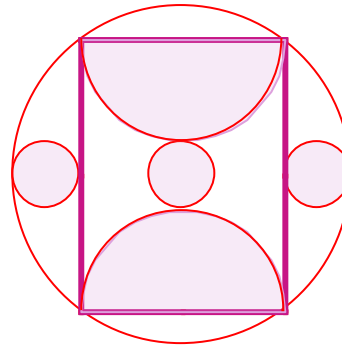
L'àrea total de la figura és:

$$S_{total} = 6 + 4 \cdot 6 + 3 \cdot 6 = 48$$

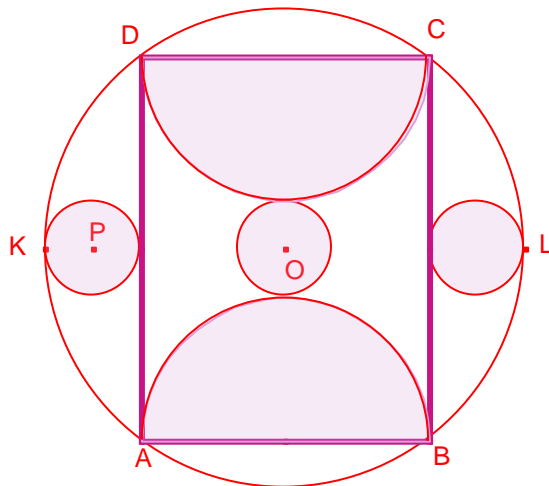
La proporció de les àrees és:

$$\frac{S_{ABCDEF}}{S_{total}} = \frac{1}{8}$$

3127.- Els tres cercles menuts són iguals.
 Determineu la proporció entre l'àrea ombrejada i l'àrea del cercle exterior.

Solució:

Siga la circumferència de centre O i radi $\overline{OL} = R$
 Siga la circumferència de centre P i radi $\overline{PK} = r$
 Siga el rectangle $ABCD$ de costats $\overline{AB} = a, \overline{BC} = b$
 $2R = 4r + a$
 $b = a + 2r$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle ABC$:

$$(4r + a)^2 = a^2 + (a + 2r)^2$$

Simplificant:

$$a^2 - 4ra - 12r^2 = 0$$

Resolent l'equació:

$$a = 6r$$

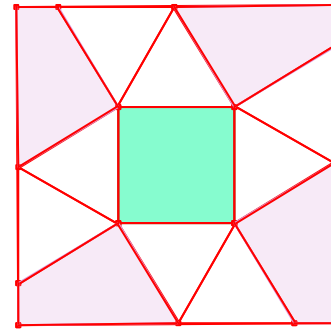
Aleshores:

$$R = 5r$$

La proporció de les àrees és:

$$\frac{S_{\text{ombrejada}}}{S_R} = \frac{\pi \left(\frac{a}{2}\right)^2 + 3\pi r^2}{\pi R^2} = \frac{9r^2 + 3r^2}{25r^2} = \frac{12}{25}$$

3128.- La figura consta de dos quadrats concèntrics, i 8 triangles equilàters iguals.
 Calculeu la proporció entre l'àrea lila i l'àrea verda.

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de centre O i costat $\overline{AB} = 1$

Siga el quadrat $EFGH$ de centre O i costat $\overline{EF} = c$

Els vuit triangles equilàters tenen costat $\overline{EF} = c$

Siga P el punt mig del costat \overline{EF}

Siguen M, N els punts migs dels costats $\overline{AB}, \overline{CD}$.

$$\overline{MP} = \frac{\sqrt{3}}{2}c$$

$$\overline{MN} = (1 + \sqrt{3})c = 1$$

Resolent l'equació:

$$c = \frac{\sqrt{3} - 1}{2}$$

L'àrea del quadrat $EFGH$ és:

$$S_{EFGH} = c^2 = \frac{2 - \sqrt{3}}{2}$$

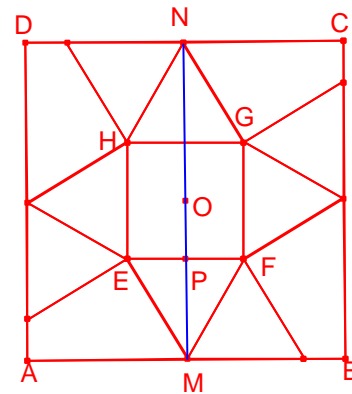
L'àrea de la zona lila és:

$$S_{lila} = S_{ABCD} - (S_{EFGH} + 8 \cdot S_{EFM})$$

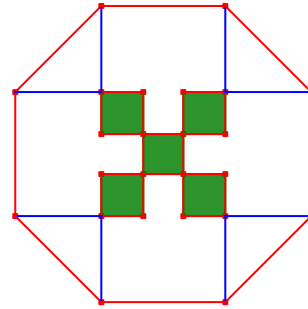
$$S_{lila} = 1 - \left(c^2 + 8 \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} c^2 \right) = 1 - \left(\frac{2 - \sqrt{3}}{2} + 4\sqrt{3} \cdot \frac{2 - \sqrt{3}}{2} \right) = \frac{6 - 3\sqrt{3}}{2}$$

La proporció d'àrees és:

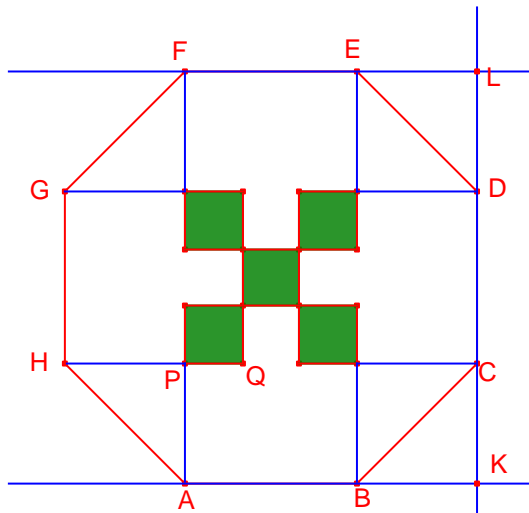
$$\frac{S_{lila}}{S_{EFGH}} = \frac{\frac{6 - 3\sqrt{3}}{2}}{\frac{2 - \sqrt{3}}{2}} = 3$$

3129.- L'octògon regular de la figura conté cinc quadrats iguals.
 Calculeu la proporció entre la suma de les àrees dels cinc quadrats i l'àrea de l'octògon

Solució:

Siga l'octògon regular $ABCDEFGH$ de costat $\overline{AB} = 3$

$$\overline{PQ} = \frac{1}{3}\overline{AB} = 1$$

Siga K la intersecció de les rectes AB, CD .

Siga L la intersecció de les rectes CD, EF .

$$\overline{CK} = \overline{DL} = \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot 3$$

$$\overline{KL} = 3(1 + \sqrt{2})$$

L'àrea dels cinc quadrats és:

$$S_{5q} = 5$$

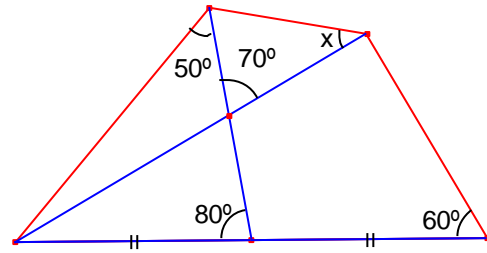
L'àrea de l'octògon regular és:

$$S_{ABCDEFGH} = (3(1 + \sqrt{2}))^2 - 3^2 = 18(1 + \sqrt{2})$$

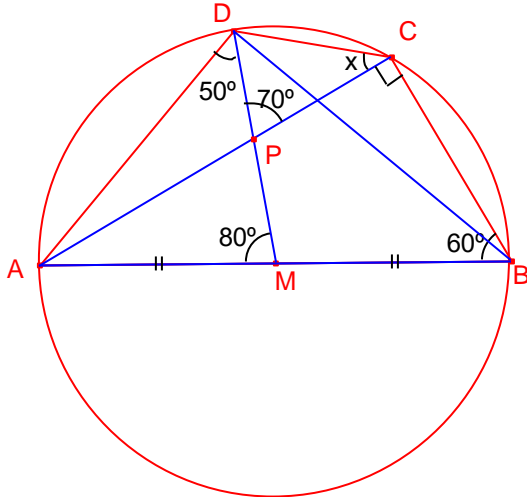
La proporció d'àrees és:

$$\frac{S_{5q}}{S_{ABCDEFGH}} = \frac{5}{18(1 + \sqrt{2})} = \frac{5(\sqrt{2} - 1)}{18} \approx 0.1151$$

3130.- En la figura, determineu la mesura de l'angle x

Solució:

Siga el quadrilàter $ABCD$.

Siga M el punt mig del costat \overline{AB}

Siga P la intersecció de \overline{AC} , \overline{DM}

Siga $\angle ABC = 60^\circ$, $\angle AMD = 80^\circ$, $\angle CPD = 70^\circ$, $\angle ADM = 50^\circ$

$$\angle CPM = 110^\circ$$

$$\angle PMB = 100^\circ$$

$$\angle ACB = 360^\circ - (110^\circ + 100^\circ + 60^\circ) = 90^\circ$$

$$\angle DAB = 50^\circ$$

$$\text{Aleshores, } \overline{AM} = \overline{DM} = \overline{BM}$$

Aleshores, el triangle $\overset{\Delta}{DMB}$ és isòsceles:

$$\angle MDB = \angle MBD = 40^\circ$$

$$\angle ADB = 90^\circ$$

Aleshores, el quadrilàter $ABCD$ és inscriptible ja que $\angle ADB = \angle ACB = 90^\circ$

Aleshores, $x = \angle ABD = 40^\circ$